

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : **D. a. s., U.**, IČO: X., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. R. proti: žalovanému : **S., a. s., M.** IČO: X., zast. JUDr. O., **o zaplatenie 400 000 000,-- Kč s príslušenstvom**, ktorá sa viedla Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2 Zm 952/05, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 CoZm 42/2007-456 zo dňa 28. apríla 2009 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 2 Zm 952/05–297 zo dňa z 21. mája 2007, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2009 č. k. 6 CoZm 42/2007–456 v znení opravného uznesenia zo dňa 14. októbra 2009 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 21. mája 2007 č. k. 2 Zm 952/05–297 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V na návrh žalobcu vydal zmenkový platobný rozkaz dňa 17. 02. 2006, ktorým uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 400 000 000,-- Kč s úrokom 6% od 02. 11. 2005 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 1 333 333,-- Kč a náhradu trov konania 3 783 150,-- Sk.

V odôvodnení sa konštatuje, že žalovaný podal v zákonnej lehote proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky. V námietkach namietal, že zmenka bola vystavená ako blankozmenka, bez uvedenia dátumu splatnosti zmenky, pričom vyplňovacie oprávnenie v nej bolo obmedzené len do 31. 08. 1999, v ktorom prípade žalobca zmenku doplnil v rozpore s týmto vyplňovacím oprávnením, alebo bola vystavená ako zmenka na videnie, pričom dátum splatnosti bol v nej doplnený neoprávnene, v ktorom prípade mala byť predložená

na platenie 01. 10. 1999 a nárok z nej je premlčaný. Spochybnil právo žalobcu požadovať úrok 6% z omeškania, keďže mu zmenku riadne a včas neprezentoval. Proti zmenke namietol, že z nej nie je zaviazaný, keďže osoba podpísaná na zmenke nebola spôsobilá zmenkovo sa zaväzovať, resp. zaväzovať vystaviteľa a súčasne spochybnil pravosť jej podpisu. Prvý indosament považoval, vzhľadom na personálne prepojenie remitenta a indosatára, len za simulovaný, spochybnil žalobcu ako majiteľa zmenky, keďže zmenku nadobudol od nevlastníka, čím v jeho prospech nesvedčí súvislý rad indosamentov. Poukázal na to, že od zmluvy o dielo, záväzky z ktorej zmenka zabezpečovala, odstúpil a tým zanikol aj zabezpečovací vzťah zo zmenky. Namietal tiež nedostatok tradície zmenky pri jej vystavení a dvojazyčnosť textu zmenky. Tvrdil, že žalobca konal pri nadobúdaní zmenky zlomyseľne, vedome na škodu dlžníka, minimálne sa previnil hrubou nedbanlivosťou.

Okresný súd Bratislava V prejednal v zmysle § 175 ods. 3 O. s. p. podané námietky a zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti. Podané námietky považoval za nedôvodné. V odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalovanému sa listinnými dôkazmi a ani výpoveďami svedkov nepodarilo preukázať, že by žalovaná zmenka bola vystavená ako garančná v súvislosti so zmluvou o dielo z 10. 09. 1998. Taktiež z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že zmenka nebola doplnená v rozpore s vyplňovacím právom, i keď ustálil, že žalobca síce vedel, že nadobúda zmenku, ktorá nemala v čase vystavenia doplnený dátum splatnosti, ale nadobudol ju už vyplnenú a vzhľadom na prehlásenie postupcu v zmluve o prevode cenného papiera, konal pri nadobudnutí zmenky dobromyseľne, neprejavil sa ani len hrubou nedbanlivosťou.

Krajský súd ako súd odvolací, rozsudkom z 28. 04. 2009 č. k. 6 CoZm 42/2007-456 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny s poukazom na ust. § 219 O. s. p. V celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením. Na doplnenie uviedol, že zmenka, predložená v tomto konaní, je formálne platná, pretože bola predložená so všetkými náležitosťami, podľa § 75 zák. č. 191/1950 Zb. Podľa názoru odvolacieho súdu podpis vystaviteľa jednoznačne zaväzuje žalovaného, a nie Ing. D. ako fyzickú osobu. Zmenka bola pôvodne vystavená ako blankozmenka s vedome nevyplnením dátumom splatnosti. Doplnením dátumu splatnosti sa z nej stala úplná platná zmenka, s čím je spojený vznik zmenkového záväzku osoby, ktorá zmenku podpísala. Na žalobcu bola zmenka prevedená už ako perfektná a žalovanému sa v konaní nepodarilo preukázať, žalobca v čase jej

nadobudnutia nekonal bona fide, alebo že sa previnil hrubou nedbanlivosťou. Žalovaný vo vzťahu k majiteľovi zmenky môže uplatniť len námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k poslednému indosatárovi. Predpokladom pre úspešnosť kauzálnych námietok je, že majiteľ v čase, keď nadobudol zmenku, konal vedome na škodu dlžníka. Takéto konanie žalobcu však žalovaný nepreukázal. Obsah zmluvy o prevode cenného papiera (zmenky) zo dňa 17. 10. 2005 nie je dôkazom o nepoctivosti nadobudnutia zmenky, ani o hrubej nedbanlivosti pri jej nadobúdaní. Taktiež indosácia zmenky s doložkou „sine obligo“, ktorá je možná zo zákona, nepreukazuje úmyselné konanie na škodu dlžníka.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňom 08. 06. 2009.

Proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu podal na podnet žalovaného mimoriadne dovolanie generálny prokurátor republiky.

V dovolaní uviedol, že tak prvostupňový, ako aj odvolací súd nesprávne vyhodnotili námietky žalovaného, ktoré sa týkali neoprávneného doplnenia dátumu splatnosti na zmenke a ďalej tiež kauzálné námietky žalovaného z jeho právnych vzťahov k remitentovi. Pochybenia konajúcich súdov spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.), pričom konanie je zároveň zaťažené inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p.).

Súd prvého stupňa vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca vedel, že nadobúda zmenku, ktorá nemala v čase vystavenia doplnený dátum splatnosti, ale nadobudol ju už vyplnenú. Obidva konajúce súdy prijali výklad, že nadobúdateľ zmenky sa neprejavil hrubou nedbanlivosťou, ak pri nadobúdaní zmenky síce vedel o zmenách vykonaných na zmenke, avšak vychádzal z prehlásenia prevodcu zmenky, že zmeny na zmenke boli vykonané oprávnene. Takýto výklad nie je správny s poukazom na ust. § 10 zákona č. 191/1950 Zb. (Zákon zmenkový a šekový ďalej len ZZŠ), „Hrubú nedbanlivosť“ nie je možné klasifikovať z pohľadu členenia nedbanlivostného konania na vedomé a nevedomé. Aj nevedomé nedbanlivostné konanie môže mať znaky hrubej nedbanlivosti. Nadobúdateľ mal totiž vedomosť, že nepriaznivý následok môže nastať (vedel o pozmenení zmenky), no neprejavil žiadny záujem o informáciu. Konajúce súdy nepostupovali podľa § 132 O. s. p. a nevyhodnotili všetky dôkazy (ale iba niektoré), spolu so všetkými skutočnosťami, ktoré

vyšli v konaní najavo a spolu s tvrdeniami účastníkov. Pri hodnotení, či konanie žalobcu bolo nedbanlivé, prihliadli iba na obsah zmluvy o prevode cenného papiera, t. j. na prehlásenie prevodcu v tejto zmluve, čo je však dôkaz irelevantný. Ak súdy dospeli k záveru, i keď nesprávne, že žalobca nekonal nedbanlivo, potom nemalo žiadny procesný význam hodnotiť skutkové okolnosti, týkajúce sa doplnenia zmenky a oprávnenia doplniť zmenku. Konajúce súdy si ale nesprávne ozrejmili obsah procesných povinností účastníkov konania uviesť tvrdenia (§101 ods. 1 O. s. p.) procesných povinností navrhnuť dôkazy (§ 120 ods. 1 O. s. p.) a znášanie dôkazného bremena (kto znáša nevýhodu nepreukázaného tvrdenia). Tým, že konajúce súdy uvedené procesné ustanovenia nesprávne aplikovali, zaťažili konanie inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne právne rozhodnutie vo veci.

Ak totiž žalovaný vystaviteľ namieta remitentovi, že vyplnil blankozmenku v rozpore s vyplňovacím právom, má remitent procesnú povinnosť tvrdiť, aký bol obsah vyplňovacieho práva a kedy došlo k realizácii tohto práva. Remitent tieto skutočnosti musí poznať. Následkom nesplnenia tejto procesnej povinnosti je strata sporu pre remitenta. Ak totiž žalovaný vystaviteľ tvrdí, že obsah práva vyplniť zmenku bol odlišný od skutočného vyplnenia zmenky, alebo ak tvrdí, že žiadne vyplňovacie právo neexistovalo, pričom na tieto námietky žalobca netvrdí vôbec nič, potom niet čo dokazovať. Remitent má vedieť, aké bolo jeho právo vyplniť zmenku a musí tiež vedieť ako, kedy a prečo toto právo realizoval a zmenku vyplnil. Rovnaké postavenie má aj žalobca, voči ktorému má žalovaný vystaviteľ tie isté námietky, ako voči remitentovi prostredníctvom ustanovenia § 10 ZZŠ. Ak by žalobca nevedel túto povinnosť tvrdenia splniť, mal súd námietkam žalovaného vyhovieť. Až po tom, čo žalobca uvedie relevantné tvrdenia, môže súd vymedziť okruh sporných skutočností, vykonať dôkazy navrhnuté účastníkmi. Až potom sa uplatní ťarcha dôkazného bremena žalovaného, že tie sporné skutočnosti, ktoré nie sú preukázané, sa považujú za neexistentné (na ťarchu žalovaného).

Neoprávnené doplnenie dátumu splatnosti na zmenku znamená, že na zodpovednosť žalovaného zo zmenky je potrebné aplikovať ustanovenie § 69 ZZŠ. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, opodstatnenosť námietky nesprávneho doplnenia zmenky by mala preto za následok zrušenie zmenkového platobného rozkazu pre premlčanie zmenkového záväzku (časť I. a II dovolania).

Časť III. a IV. dovolania sa týka kauzálnych námietok žalovaného. Dovolateľ namieta, že konajúce súdy nevyhodnotili skutkovú a právnu okolnosť uvedenú v ustanovení § 17 ZZŠ v časti „ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka“. Až po správnom vyhodnotení existencie vedomého konania na škodu žalovaného dlžníka pri nadobudnutí zmenky možno vykonať hodnotenie kauzálnych námietok. Konajúce súdy mali po dokazovaní vyhodnotiť, ktoré skutočnosti, tvrdené žalovaným, žalobca pri nadobúdaní zmenky poznal a právne posúdiť, či tieto skutočnosti možno právne subsumovať pod dispozíciou právnej normy, uvedenej v ustanovení § 17 ZZŠ (vedomé konanie na škodu dlžníka). Konajúce súdy v napadnutých rozsudkoch uviedli, že žalovaný nepreukázal, že zmenka mala zabezpečovať nároky, vyplývajúce zo zmluvy o dielo, uzavretej medzi ním a remitentom. Ak súdy dospeli k záveru (hoci nesprávnemu), že žalobca nekonal vedome na škodu žalovaného, potom nemalo žiadny význam hodnotiť skutkové okolnosti, týkajúce sa kauzálnych námietok zo zmenky. Tieto nadbytočné vykonané hodnotenia súdov nie je možné použiť ako dostatočne a správne zistený skutkový stav pre ďalšie posúdenie veci, nakoľko spôsob procesného skúmania námietky z kauzálneho vzťahu bol vykonaný nielen predčasne, ale zároveň bez aplikácie správneho procesného postupu pri vymedzení procesných povinností účastníkov konania a týmto postupom súdy zaťažili konanie inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne právne rozhodnutie vo veci.

Konajúce súdy sa však dopustili aj ďalšej procesnej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to pri samotnom hodnotení kauzálnych námietok, hoci išlo o predčasné hodnotenie, nakoľko nevyhodnotili všetky dôkazy, tvrdenia a skutočnosti, ale hodnotenie zamerali iba na určité dôkazy, bez ich vzťahu k ostatným dôkazom, skutočnostiam a tvrdeniam, ako aj preto, že nevyhodnotili vierohodnosť jednotlivých dôkazov vid'. citovaných na str.14- 15 predmetného dovolania. Pre správne hodnotenie spornej skutočnosti o kauze zmenky má zásadný význam zmluva o dielo, uzavretá medzi žalovaným a spoločnosťou S. G., a. s. V tejto zmluve sa žalovaný zaviazal vystaviť zmenku na krytie nárokov spoločnosti S. G., a. s. na zmenkovú sumu 400 000 000,-- Kč. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že iná zmenka na remitenta S. G., a. s. žalovaným vystavená nebola. Z tvrdení žalovaného vyplýva, že vzťah zo zmluvy o dielo zanikol odstúpením, teda že nárok zo zmenky je nedôvodný.

Doplnenie dokazovania a hodnotenia dôkazov po zrušení napadnutých rozhodnutí a po vrátení vecí súdu prvého stupňa bude však v rozsahu uvedenom v časti III. a IV. tohto mimoriadneho dovolania potrebné iba za predpokladu, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožní s argumentáciou, uvedenou v časti I. a II. tohto mimoriadneho dovolania.

S poukazom na ust. § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p. navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť ako nedôvodné v celom rozsahu. Plne sa stotožňuje s rozhodnutím a odôvodnením napadnutých rozhodnutí a považuje ich za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.), po zistení, že boli splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e a § 243h ods. 3 O. s. p., vec preskúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Okresný súd Bratislava V vydal zmenkový platobný rozkaz zo dňa 17. 02. 2006 2 Zm 952/05-107, ktorým uložil žalovanému zaplatiť zmenkovú sumu 4 000 000 000,-- Kč so 6% - ným úrokom od 02. 11. 2005 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 1 333 333,-- Kč a trovy konania sume 3 783 150,-- Sk.

Podľa § 175 ods. 3 O. s. p., ak odporca podá včas námietky, súd nariadi na ich prejednanie pojednávanie; na námietky podané neskôr už nemožno prihliadať. V rozsudku súd vysloví, či zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz ponecháva v platnosti, alebo ho zrušuje a v akom rozsahu. Opravným prostriedok len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz.

Z ustanovenia § 175 O. s. p. vyplýva, že podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu je ovládané tzv. koncentračnou zásadou. To znamená, že žalovaný musí

v krátkej lehote 3 dni uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namieta, na neskôr podané námietky už nie je možné prihliadať.

Žalovaný podal včas a riadne námietky voči vydanému zmenkovému platobnému rozkazu. Obsahom námietok je nepredloženie originálu zmenky na preplatenie, nesprávne vyplnená blankozmenka – neoprávnené doplnený dátum splatnosti zmenky, spochybnenie pravosti podpisu Ing. J.D. na zmenke, nedostatok tradície pri vystavení zmenky, dvojjazyčnosť textu zmenky, porušenie nepretržitého reťazca indosamentov. Žalovaný uplatnil aj kauzálne námietky vo väzbe na ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, že majiteľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Prvostupňový súd zmysle ust. § 175 ods. 3 O. s. p. prejednal námietky, ktoré považoval v celom rozsahu za nedôvodné a zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti. Odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil s poukazom na ust. § 219 ods. 1 O. s. p.

Predmetom sporu je vlastná zmenka žalovanej spoločnosti ako zmenkového dlžníka, vystavenej dňa 01. 10. 1998 na rad spoločnosti S. G., a. s., V., na zmenkovú sumu 400 000 000,-- Kč a splatnej 1. novembra 2005. Zmenka je podpísaná vystaviteľom a súčasne dlžníkom zmenky, vtedajším štatutárnym orgánom Ing. J., ktorého podpis je na zmenke osvedčený notárkou doložkou.

Podľa § 75 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len ZZŠ) vlastná zmenka obsahuje označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; údaj zročnosti; údaj miesta, kde sa má platiť; meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť; dátum a miesto vystavenia zmenky; podpis vystaviteľa.

Dovolateľ v dovolaní poukázal na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p., t. j., že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Pod právnym posúdením je potrebné rozumieť činnosť súdu, pri ktorej sa zo skutkových zistení vyvodzuje právny záver a aplikuje konkrétna právna norma na zistený

skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov sa jedná vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávny právny záver. Dovolateľ namietal, že konajúce súdy nesprávne vyložili ustanovenie § 10 ZZŠ, ak mali za to, žalobca nekonal pri nadobudnutí zmenky s hrubou nedbanlivosťou a ak nezisťovali obsah a spôsob vykonania vyplňovacieho práva.

Podľa § 10 zák. č. 191/ 50 Zb., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemôže sa namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, iba ak majiteľ nadobudol zmenku v zlej viere, alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

Blankozmenku možno definovať ako listinu, ktorá je zámerne na základe dohody vystavená v neúplnej forme a nie je ešte skutočnou zmenkou. Až po jej doplnení sa stane zmenkou skutočnou. Citované ustanovenie predpokladá, že bude existovať určité dojednanie o tom, ako má byť zmenka neskôr doplnená a jeho podstatou sú prípady, kedy je blankozmenka vyplnená v rozpore s vyplňovacím právom. Aj keď je zmenka vyplnená v rozpore s vyplňovacím právom, ide o zmenku platnú, ktorá zakladá pre jej majiteľa práva s ňou spojené. Dlžníkom z takejto zmenky dáva zákon len možnosť námietky, že majiteľ zmenku nadobudol v zlej viere, alebo sa pri jej nadobúdaní previnil hrubou nedbanlivosťou.

Ten, kto vydáva blankozmenku, musí mať tento úmysel. Teda, či v konkrétnom prípade ide o blankozmenku, rozhodujú subjektívne okolnosti. Musí tu byť zámer vydavateľa listinu ako blankozmenku uviesť do obehu. Nejde teda o stav objektívny. Nestačí teda len samotná skutočnosť, že listina postráda niektoré náležitosti zmenky.

Z obsahu spisu a doložených dôkazov, ako aj zo zmenky samotnej je nesporné, že bola vystavená ako neúplná. Podľa overovacej doložky notára vyplýva, že vystaviteľ zmenky – Ing. D. podpísal listinu 29. 09. 1998 a dátum vystavenia zmenky je uvedený dva dni po osvedčení podpisu 1. októbra 1998. Taktiež typ písma v textovej časti zmenky je zhodný, okrem dátumu splatnosti zmenky, z čoho je nepochybné, že dátum 1. novembra 2005 bol doplňovaný neskôr.

Prvý nadobúdateľ, ktorému neúplná zmenka bola vydaná, musí ju doplniť podľa dohody tak, ako to zodpovedá v zmenkovom styku. Preto nesmie v nej doplniť chýbajúci údaj spôsobom, ktorý by neodôvodnene zhoršil právne postavenie vystaviteľa. Keď sa tak nestalo, môže mu blanko vystaviteľ listiny namietat', že zmenka bola vyplnená v rozpore s dohodou.

V spornom prípade nastal súvislý rad rubopisov (§ 11 ZZŠ). Prvým v rade indosamentov je uvedený indosament, ktorým previedol remitent S. G., a. s. zmenku na rad obchodnej spoločnosti S. G., a. s. dňa 07. 01. 2000, táto spoločnosť previedla zmenku rubopisom na rad R. –S. dňa 20. 12. 2000, s doložkou sine obligo, ktorý ju ďalej rubopisom previedol na rad obchodnej spoločnosti P. P. – C., s. r. o., V., bez uvedenia dátumu prevodu s doložkou sine obligo a žalobca je posledným indosatárom.

Prvostupňový súd z jediného dôkazu - svedeckej výpovede R. mal za preukázané, že ku zmenke s vystaviteľom – Ing. D. mal uzavretú ústnu dohodu o vyplňovacom práve, ktorá majiteľa oprávňovala do zmenky dátum splatnosti doplniť. Takýto právny záver však nie je so svedeckých výpovedí jednoznačne možné dôvodiť. V protokole o výsluchu svedka R. (č. l. 254) sa okrem iných skutočností uvádza, že doba splatnosti bola určená p. Š. v čase, keď zmenka bola prevedená obchodnou spoločnosťou S. G., a. s. na S. G., a. s. V protokole o výsluchu svedka Ing. I. – predsedu predstavenstva S. G., a. s. (č. l. 239) svedok uvádza, že nevie, či zmenky, ktoré od obchodnej spoločnosti S. G., a. s. kupoval, boli vistazmenkami, alebo blankozmenkami, alebo či vôbec bola na nich uvedená splatnosť. On osobne nedoplnil žiadny údaj o splatnosti a ani nedal pokyn na doplnenie tohto údaju. Tieto svedecké výpovede navzájom nekorešponujú a ani z jednej z nich nie je zrejmé, že tu bol zámer vystaviť zmenku ako neúplnú, resp., že došlo aspoň k neformálnej dohode s vystaviteľom zmenky o jej vyplní. Taktiež z notárskej zápisnice NZ 1X./2001 N 2X./2001 (č. l. 241), spísanej dňa 12. novembra 2001 vyplýva, že zmenka sa indosovala na spoločnosť S. G., a. s., bez vyplneného údaju o dátume splatnosti. Doložené písomnosti žalovaným (č. l. 436), jednania, konané v mesiaci august 2002 so spoločnosťou D. I., spochybnili vierohodnosť tvrdenia svedka - R., že dátum splatnosti do zmenky bol doplnený v období od 07. 01. 2000 do 20. 01. 2000. Keďže nasledujúci rad indosamentov bol vykonaný bez uvedenia dátumu prevodu, ako aj bez uvedenia obsahu dohody o vyplňovacom práve, nie je možné ustáliť, kto a kedy doplnil údaj o splatnosti spornej zmenky.

Napriek tomu, že žalobca tvrdil, že zmenka nebola vystavená ako vistazmenka, ale ako blankozmenka, vychádzal pri nadobudnutí zmenky len z prehlásenia prevodcu zmenky, že zmeny na zmenke boli vykonané oprávnené, i keď sám prevodca (P. P. - C., s. r. o., V.) mal pochybnosti, resp. nevedel, či zmenka bola vystavená ako blanket (viď č. 1. 159). Nepresvedčil sa, čo bolo obsahom vyplňovacieho práva, vzhľadom na skutočnosť, že dohoda bola len ústna, čo je značné riziko, nakoľko bude možné majiteľovi zmenky úspešne namietat' porušenie tejto dohody.

Žalobca pri prevode cenného papieru s vysokou nominálnou hodnotou – 400 000 000,- Kč, všeobecne známou skutočnosťou, že žalovaný popiera platnosť všetkých zmeniek vystavených bývalým štatutárom spoločnosti Ing. D., ako aj na dohodnuté podmienky zaplataenia kúpnej ceny, ktoré boli viazané na splnenie záväzku výstavcu –zmenkového dlžníka (článok 2 bod 2.2 zmluvy zo dňa 17. 10. 2005), sa previnil hrubou nedbanlivosťou. Ako nový majiteľ zmenky mal v rozumnom rozsahu preverit' aj údaje doterajšieho majiteľa a neuspokojit' sa len pasívne s informáciou prevodcu, že zmeny na zmenke boli vykonané dôvodne. Pri zachovaní zvyčajnej bdlosti sa mohol dozvediet' o okolnostiach neexistencii alebo existencii obsahu vyplňovacieho práva.

Dovolateľ ďalej namieta, že konanie v predmetnej veci je zaťažené inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci § 243 f/ ods. 1 písm. b/ O. s. p. O vadu konania v zmysle uvedeného ustanovenia sa jedná najmä vtedy, ak pri dokazovaní súd nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Existenciu uvedenej vady namieta dovolateľ v súvislosti s vymedzením obsahu procesných povinností účastníkov konania. Podľa § 101 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Je nevyhnutné rozlišovať medzi neunesením dôkazného bremena, ktoré zaťažuje žalovaného (povinného) a hodnotením dôkazov súdmi v zmysle § 132 O. s. p. Ak žalovaný tvrdí, že žiadne vyplňovacie právo neexistovalo, resp. zmenka bola neoprávnené vyplnená a namietal žalobcovi hrubú nedbanlivosť pri jej nadobudnutí, pritom remiten nevedel v konaní uviesť žiadne relevantné skutočnosti o existencii dohody o vyplňovacom práve, nevyvrátil

námietky neexistencie dohody, potom niet čo preukazovať. Dôkaz - výpoveď svedka R. je absolútne spochybniteľný, nedôveryhodný a protirečivý s výpoveďou ďalšieho svedka p. Š..

Žalovaný poukázal na ustanovenie § 69 ZZŠ, podľa ktorého, ak bol text zmenky zmenený, sú tí, ktorí sa podpísali na zmenku po tejto zmene, zaviazaní podľa zmeneného textu; tí, ktorí sa podpísali P., sú zaviazaní podľa textu pôvodného. To znamená, že zmenka v čase pred doplnením dátumu bola vytavená bez uvedenia splatnosti a jednalo sa o platnú zmenku na videnie (§76 ods. 2 ZZŠ). Zročnosť zmenky nastáva v deň, v ktorý zmenka na videnie bola predložená na platenie. Takáto zmenka musí byť predložená na platenie do jedného roku od dátumu vystavenia (§ 34 ods. 1 ZZŠ). Všetky práva zo zmenky proti príjemcovi sa premlčia za tri roky odo dňa jej zročnosti (§ 70 ods. 1 ZZŠ).

Žalovaný vzniesol námietku premlčania, na ktorú je súd povinný prihliadať v prípade opodstatnenosti námietky žalovaného, že dátum splatnosti bol na zmenke doplnený neoprávnene.

Treba prisvedčiť námietkam dovolateľa v časti I. a II., že súdy nevykonali dokazovanie v rozsahu a spôsobom uvedeným v ust. § 132 O. s. p. a vznesenú námietku neexistencie vyplňovacieho práva nesprávne preniesli v rámci dôkazného bremena na žalovaného ako povinného. Neexistencia skutočností sa preukázať nedá.

Keďže uvedené skutočnosti majú zásadný význam na oprávnenosť vydania zmenkového platobného rozkazu, dovolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa dôvodmi dovolateľa, uvedenými v časti III. a IV. tzv. kauzálnymi námietkami.

V konaní bola preukázaná existencia dovolateľom namietaných dovolacích dôvodov, preto dovolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2009 č. k. 6 CoZm 42/2007–456 v znení opravného uznesenia zo dňa 14. 10. 2009 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 21. mája 2007 č. k. 2 Zm 952/05–297 podľa § 243b ods. 2, 3 a § 243i ods. 2 O. s. p. **zrušil** a vec **vrátil** Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

Právny názor súdu, ktorý rozhodol o dovolaní, je záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania. (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. mája 2010

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová